

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра права

СИЛАБУС

ОСНОВИ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ /
FUNDAMENTALS OF LEGAL CLINICAL PRACTICE

Інформація про викладача	
Викладач	Піпяк Микола
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри права
Адреса кафедри	Хмельницьке шосе, 25, 8-й поверх
Контактний телефон	0965140295
E-mail:	m.pypiak@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://m.vtei.com.ua/course/
Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	<p>Курс «Основи юридичної клінічної практики» орієнтований на формування у здобувачів вищої освіти практичних професійних компетентностей, необхідних для надання первинної та вторинної правової допомоги, а також на поєднання теоретичних знань із реальними умовами юридичної діяльності. Предметом вивчення дисципліни є суспільні відносини, що виникають у процесі надання безоплатної правової допомоги, організації та функціонування юридичних клінік, професійної взаємодії з клієнтами, а також застосування норм матеріального і процесуального права у практичних ситуаціях.</p> <p>Під час вивчення курсу «Основи юридичної клінічної практики» аналізуються правові засади діяльності юридичних клінік, принципи клінічної освіти, етичні стандарти юридичної професії, особливості комунікації з клієнтами та ведення юридичної справи. Значна увага приділяється формуванню навичок правового аналізу фактичних обставин справи, підготовці процесуальних та правозастосовних документів, наданню усних і письмових правових консультацій, а також дотриманню стандартів конфіденційності та професійної відповідальності.</p>
Мова викладання	Українська
Результати навчання	<p>Загальні компетентності:</p> <p>знання та розуміння основних категорій та понять правничої клінічної освіти: правничка клініка, клініцист, правова консультація, інтерв'ю, практичне право, консультування та інтерв'ювання клієнтів тощо.</p> <p>здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації у реальних справах, в тому числі і справах за зверненнями клієнтів правничої клініки;</p> <p>здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово при комунікації з клієнтами, а також здатність роз'яснювати юридичні категорії доступною мовою;</p> <p>здатність грамотно, без помилок, скласти письмові та процесуальні</p>

документи державною мовою;
навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, а також ІТ-технологій у праві, вміння працювати з текстовими та графічними редакторами, базами законодавства, відкритими базами даних, державними реєстрами;
здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), ідентифікувати етичні проблеми у роботі з клієнтом та застосовувати етичні норми у професійній діяльності;
здатність оцінити роль правника у суспільстві, в т.ч. значення професійної відповідальності при роботі з клієнтом;
здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні через правову допомогу соціально вразливим категоріям населення.

Спеціальні (фахові) компетентності:
здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти у конкретних справах за зверненням клієнтів;
здатність ідентифікувати та належно аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції у справі;
здатність до системного аналізу законодавства та судової практики, в тому числі практики Європейського суду з прав людини, та віднайдіння релевантних правових позицій для вирішення реальної справи;
здатність до консультування з правових питань, зокрема, щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, окреслення ризиків та переваг кожного з них; вироблення покрокового алгоритму дій;
здатність до комунікації з клієнтом відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;
здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування у реальних справах: правових консультацій, процесуальних документів, тощо;
здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, з якими звертається клієнт, розуміння їх правового характеру і значення;
здатність планувати свою діяльність, організувати робочий час;
здатність визначати роль практичного права для конкретної правничої клініки та для суспільства в цілому.

Програмні результати навчання. За результатами навчання слухачі повинні вміти:
застосовувати набуті знання матеріальних та процесуальних галузей права у різних правових ситуаціях; виокремлювати юридично значущі факти; давати висновок щодо конкретних правових проблем з достатньою обґрунтованістю;
виокремлювати та застосовувати релевантні законодавчі положення та правові позиції для вирішення справи;
оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи конкретну правову проблему;
самостійно визначати та формулювати ті правові питання, з яких потрібна допомога куратора Клініки і діяти відповідно до наданих рекомендацій;
вільно використовуватимуть для професійної діяльності сучасні інформаційні технології, знатимуть та вмітимуть користуватись базами даних, інструментами пошуку інформації, державними реєстрами, тощо;
надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях; окреслити

	<p>альтернативні способи захисту прав клієнтів, визначати їх переваги та недоліки; доносити до клієнта інформацію правового характеру доступно і зрозуміло; знати структуру та принципи побудови співпраці юриста та клієнта, зокрема: а) основні етапи та правила інтерв'ювання; б) аналіз обставин справи та підготовка правової позиції у ній; в) надання консультації клієнту; г) представництво інтересів клієнта у органах публічної влади; володіти навичками юридичного письма, роботи з електронними документами та складання правових документів (консультацій), в т.ч. й процесуальних; презентувати себе, доступно та зрозуміло пояснювати правові питання та проблеми через проведення занять практичного права.</p>
--	---

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття			самостійна робота студентів
Тема 1. Вступ до курсу “Основи юридичної клінічної практики” Правове регулювання та організація роботи правничої клініки	8	2	2	4	В, УД, Д,П	7
Тема 2. Технології в юридичній практиці: Робота з відкритими базами даних. Робота з документами сучасного правника Етичні засади діяльності юридичної клініки	6		2	4	В, УД, РМГ	7
Тема 3. Консультавання клієнтів, як метод надання правової допомоги Правниче письмо та аналіз справ в юридичній клініці	8	2	2	4	В, УД, РМГ	7
Тема 4. Представництво клієнтів в органах влади. Альтернативні способи вирішення спорів та інші напрямки діяльності юридичної клініки Правопросвітня діяльність юридичної клініки	8	2	2	4	В, УД, РМГ	7
Тема 5. Найбільш поширені категорії справ клієнтів юридичної клініки. Практична робота: консультавання клієнтів, складання документів,	6		2	4	В, УД, Д,П	7

правопросвітницька діяльність						
Тема 6. Професійна комунікація юриста: інтерв'ювання клієнта та робота з проблемною поведінкою. Стандарти якості надання безоплатної правової допомоги в юридичній клініці	8	2	2	4	В, РМГ, Д	7
Тема 7. Конфлікт інтересів та механізми його запобігання в клінічній практиці. Взаємодія юридичної клініки з судами, органами державної влади та системою безоплатної правової допомоги.	8	2	2	4	В, П, РПЗ	7
Тема 8. Управління юридичною справою в клініці: від прийняття клієнта до завершення справи	12	2	2	8	В, УД, РМГ	7
Тема 9. Оцінювання правових ризиків та стратегія захисту прав клієнта в клінічній практиці	21	2	4	15	В, РПЗ, П, УД, К, РМГ	14
Тема 10. Професійна ідентичність майбутнього правника та розвиток практичних навичок	25	2	4	19	В,УД, Д,П,В, УД, К	14
Індивідуальне завдання	10			10	ІЗ	16
Разом	120/4	16	24	80		100

Підсумковий контроль-екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 3 бали. РПЗ – розв'язання практичних завдань – 2 бали. РМГ-робота в малих групах-3 бали. УД – участь у дискусії – 1 бал. Д – доповідь – 1 бал. К-кейс- стаді-3 бали. П-презентація-2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 16 балів (підготовка презентації – 6 балів; участь у наукових заходах – 10 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.</p>
Основні літературні та інформаційні джерела	<p>1.Піпяк М. І. Євроінтеграція як соціально-правове явище. Збірник наукових праць XI Міжнародної науково-практичної конференції "Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції". Частина II. 25 вересня 2023 р. м. Вінниця. С. 340-345. 2. Сухоребра Т.І., Піпяк М.І., Костюк Н.П., Хом'яченко С.І. Правові основи державного регулювання підприємницької діяльності. Журнал «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право»,Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2025. № 7 (47) С. 1015-1024.</p>

	<p>3. Пипяк Микола, Кокарча Юлія. Реформування митного законодавства у контексті євроінтеграції. Scientific letters of academic society of Michal Baludansky. 2022. №10. С. 112-114.</p> <p>4. Пипяк М.І., Білоус І.М. Правове регулювання освіти у контексті євроінтеграції. Журнал «Наукові перспективи». 2025. № 10 (64). С. 1088-1099.</p> <p>5. Вільчак Я. Особливості відповідальності міжнародних організацій за порушення міжнародних зобов'язань. Юридична Україна. 2020. № 4. С. 93–97.</p>
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	<p>Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.</p> <p>Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.</p>
Інтеграція ІІІ в освітній процес	<p>Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ).</p> <p>Розвивати у здобувачів вищої освіти навички «вищого порядку»: критичне мислення, креативність, вміння ставити правильні запити (промпт-інжиніринг) та аналізувати результати, надані ІІІ.</p> <p>Згідно пункту 3.1 здобувачі можуть використовувати ІІІ для мозгового штурму та креативного мислення при вивченні освітнього компонента і це вплине на формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Використання систем ІІІ для пошуку правової інформації (судова практика, законодавство різних країн, наукові статті). Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ІІІ може вигадувати джерела) сформує здатність застосовувати правові принципи та доктрини та здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Використання генеративних моделей ІІІ для підготовки кількох варіантів правових позицій, які здобувач має критично оцінити. Створення симуляцій переговорів у конфліктних правових ситуаціях. Генерація альтернативних сценаріїв розв'язання проблем для аналізу й обговорення.</p>
Відпрацювання пропусків занять	<p>Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі.</p>
Допуск до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.</p> <p>Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.</p> <p>Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).</p>

Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватись Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти; Політики застосування штучного інтелекту (ШІ).
Інші складові політики компонента	Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів (наприклад «Prometheus», «Coursera»), тренінгів з тематики освітнього компонента.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 15 від 08.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Микола ПИПЯК

Завідувач кафедри

Тетяна СУХОРЕБРА